

УДК 338.48-6:615.8

Карась Є.В.
студент гр. МТЕ-432м
Національний університет «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна
наук. кер. – к.е.н., доцент Журавльова С.М.

ДІЯЛЬНІСТЬ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ НА СВІТОВОМУ РИНКУ ПОСЛУГ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

В умовах глобальних трансформацій діяльність транснаціональних корпорацій (ТНК), відіграє ключову роль у сьогоднішній світовій економіці та є основою господарського комплексу країн з розвиненою ринковою економікою.

На сьогодні, транснаціоналізація бізнес-діяльності досягнула свого найвищого рівня, охопивши практично усі країни світу та усі фази суспільного відтворення на галузевому та територіально-регіональному рівнях, що дає підстави стверджувати про її глобальний характер. У процесі міжнародної інвестиційної діяльності ТНК, сьогодні, виступають в ролі найбільшого світового інвестора. Глобалізація й інтеграційні процеси в інвестиційній сфері знаходять своє відображення в збільшенні міжнародних потоків капіталу. Провідну роль в цих процесах відіграють міжнародні бізнес-структури, які завдяки географічним і виробничим масштабам своєї діяльності перетворилися в ключові суб'єкти світової економіки [1].

На розвиток індустрії гостинності справляє значний вплив загальний перебіг процесів на світовому ринку послуг та його регіональні прояви. Слід зазначити, що своєрідність прояву глобалізаційних процесів на національних ринках (глокалізація), відтворена у різноманітності форм їх територіальної організації, є одним з найскладніших і найактуальніших питань географічних досліджень світового господарства, суспільно-географічних досліджень ринкових процесів.

Світовому ринку послуг, як складовій світогосподарської системи, притаманні всі процеси, викликані глобалізацією суспільного життя. Світове господарство на сучасному етапі є динамічною інноваційною системою, що базується на циклічній зміні товарів та їх груп в індустріальній економіці. Відповідна циклічність прослідковується й на ринку послуг і полягає в хвилеподібному поширенні інновацій та інноваційних технологій у сфері послуг, в їх перебігу з країн, що становлять соціально-економічно розвинений Центр до

країн Напівпериферії та Периферії. До того ж дедалі цей процес відбувається все динамічніше [2].

Збільшення долі ТНК на світовому ринку готельних послуг пояснюється зростаючою значущістю таких процесів, як пошук шляхів підвищення ефективності і пошук основних активів. У міру того, як фірми реструктурують активи для вирішення своїх завдань, все більше і більше ув'язуються один з одним стратегія і раціоналізація використання прямих зарубіжних інвестицій.

У міру росту розмірів готелю він стає все більш складним для управління, і, як правило, при цьому пропонується більша кількість послуг. Переваги розташування відбивають привабливість окремих країн для діяльності готельних ТНК на їх території і переваги, які має готельна компанія, що базується в певній країні [2].

Найбільш важливими і привабливими для готельних ланцюгів перевагами, які мають окремі країни, є:

- об'єм, швидкість зростання і природа туристичних потоків між приймаючою країною і країною базування ТНК;
- транспорт, системи комунікації і інфраструктура туризму, стадія економічного розвитку (особливо важливо для ділового туризму);
- доступність і якість матеріалів, продуктів і інших необхідних компонент для роботи готелю;
- політика уряду приймаючої країни по відношенню до зовнішніх інвестицій (особливо у сфері туризму і готельного бізнесу);
- політична, економічна і соціальна стабільність приймаючої країни, фізична відстань між приймаючою країною і країною базування [3].

Як тільки вибрана країна, в якій передбачається розмістити нове підприємство, компанія повинна вирішити, де саме в цій країні слід розташувати підприємство і яких розмірів воно має бути. Підходи різних фірм до цього питання можуть досить сильно відрізнятися, оскільки визначаються цілями бізнесу, маркетинговими стратегіями, а також сильними і слабкими сторонами компанії. Наприклад, це може бути ланцюг, пов'язаний з авіакомпанією, і тому

прагнуча розмістити готелі в тих країнах, куди ця авіакомпанія здійснює польоти. Природно, що готелі, розташовані в ділових центрах міст, орієнтуватимуться на бізнес-мандрівників, а в курортних зонах на відпочиваючих.

Проте ті ж ділові готелі часто надають свої номери зі знижкою на вихідні для залучення клієнтів, а курорти пропонують використати свої можливості для проведення семінарів, конгресів і інших ділових заходів [3].

Збільшення ТНК на світовому ринку готельних послуг пояснюється зростаючою значущістю таких процесів, як пошук шляхів підвищення ефективності основних активів. Економія на масштабі виробництва також є однією з основних переваг готельних ТНК і лежить в основі їх діяльності.

ТНК, розміщуючи за кордоном підприємства, найчастіше інноваційні, з використанням новітньої техніки і досконалої технології, демонструють свою перевагу перед національними компаніями. Останні переймають управлінський і підприємницький досвід, технологічні нововведення, підвищуючи власну конкурентоспроможність.

Література:

1. Моторнюк У. Сучасні тенденції транснаціоналізації світової економіки. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2018. Вип. 2 (19). С. 13-25.
2. Венгер В.В. Особливості формування та розвитку транснаціональних корпорацій в умовах глобалізації. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2019. 2 (4). С. 30-44.
3. Писаревський І.М., Крайнюк Л.М., Полчанінова І.Л., Покогодна М.М. Моделі управління процесами взаємодії стейкхолдерів ТНК сектора туризму та гостинності. *Проблеми економіки*. 2020. № 4. С. 187-194.